

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 1. De primo effectu interdicti, qui est priuatio actiua & passiuua
Sacramentorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

de sententia excommunicat. in 6. Et notavit plures referens Sayrus lib. 5. obscur. cap. 11. à num. 23. Vt verò licite feratur, debet ferri in scriptis, & ibi exprimi causa ob quam ferretur, & exemplar tradi parti in mentem si petierit, alioquin interdicens ab ingressu Ecclesie per mensam erit ipso iure suspensus. Quæ autem monito requiratur, & quando appellatio suspendat executionem censuræ, sufficienter dictum est disp. 1. cap. 2. huius tract.

PUNCTUM IV.

De effectibus Interdicti.

Censuræ Interdicti quatuor effectus enumerant Doctores 1. Priuatio actiua, & passiuæ sacramentorum. 2. Priuatio actiua diuinorum officiorum. 3. Priuatio actiua, & passiuæ Ecclesiasticæ sepulture. 4. Priuatio ab ingressu Ecclesie. Hi effectus non sunt annexi culibet Interdicto, sed pro voluntate imponentis plures, vel pauciores effectus comprehendere Interdictum potest. Equidem si Interdictum absolute feratur, omnes præfatos effectus comprehendit, quia ex se omnes illos habet, & non est aliqua ratio cur potius vnum quam alium respiciat effectum. At si ex voluntate imponentis Interdictum restrictionem accipiat, cum tantum effectum comprehendat, quem interdicens voluerit. Argum. cap. non est vobis de sponsalib. Et tradit Syluest. verbo Interdictum 3. q. 7. Nauarr. cap. 27. num. 83; Henric. lib. 1. 3. cap. 2. num. 3. & cap. 43. numero 2. & capite 51. num. 4. Sayrus lib. 5. obscuri, cap. 11. num. 28. Auila 5. par. disp. 4. in princ. Bonac. tom. 1. disp. 5. part. 3. in fine.

§. I.

De primo effectu Interdicti, qui est priuatio actiua, & passiuæ Sacramentorum.

- 1 Ex vi interdicti administratio, & receptio Sacramentorum prohibita est.
- 2 Excipitur baptisimus paruulorum.
- 3 Hæc administratio potest, & debet esse solemnitas.
- 4 Nec refert an Interdictum sit locale generale, an speciale.
- 5 Persona generaliter interdicta hoc sacramentum ministrare potest, specialiter vero in casu necessitatis.
- 6 Quod dictum est de Baptismo, dicendum est de Sacramento Confirmationis.
- 7 Persona generaliter interdicta hoc Sacramentum recipere, & ministrare potest, sed specialiter.
- 8 Sacramentum Penitentia omnibus conceditur duplici conditione apposita.
- 9 Eucharistia Sacramentum tempore Interdicti localis, & personalis generalis potest, & debet ministrari iis qui sunt constituti in probabili mortis periculo.
- 10 Qualiter hoc viaticum ministrandum sit.
- 11 Extra periculum mortis nec licitum est ministrare Eucharistiam, nec illam recipere in loco interdicto, nec à personis generaliter interdictis.
- 12 Negat communis sententia in quatuor festiuitatibus contentis in cap. alma mater de sentent. excommunicat. lib. 6. posse Eucharistiam recipi, & ministrari.
- 13 Verius est oppositum.
- 14 Quibus ex privilegio competit Missa sacrificio assistere tempore Interdicti, negat communis sententia posse Eucharistiam recipere.
- 15 Satis probabile est oppositum.
- 16 Sacramentum extreme Vnctionis in nullo Interdicto locali, vel personali ministrari laicis potest.
- 17 Item nec clericis tempore Interdicti concessum est Sacramentum ministrare, vel recipere.
- 18 In illis festiuitatibus in quibus conceditur fidelibus diuinorum participatio, non censetur concessa extrema Vnctio.
- 19 Religiosi mendicantes, & qui horum priuilegiis communicant, ministrare, & recipere hoc Sacramentum tempore Interdicti possunt.
- 20 Similiter nullum aliud sacramentum recipere possit, poterit illi extrema Vnctio ministrari.
- 21 Sacramentum Ordinis in loco interdicto, vel personis specialiter interdictis nullo modo conferri potest. Bene tamen generaliter interdictis in loco non interdicto.
- 22 Sabbatho sancto in loco interdicto conferri Ordines non possunt.
- 23 In casu necessitatis alienius prouisionis bene possit Sacramentum Ordinis ministrari.
- 24 Sacramentum Matrimonij negant plures in loco interdicto, vel personis generaliter interdictis administrari, vel recipi posse.

- 25 Oppositum verius censeo.
- 26 Satis fundamentum contrario.
- 27 Specialiter interdicti à Matrimonio contrahendo remouentur.
- 28 Tempore Interdicti benedictiones nuptiales conferri non possunt.
- 29 In illis quatuor festiuitatibus licita est nuptiarum solemnitas, & publica benedictio.
- 30 Qualiter hæc benedictio prestari possit, si coniuges interdicti existant.

Constat administrationem, & receptionem Sacramentorum prohibitam esse, exceptis casibus in iure expressis. Vt deciditur cap. responsio de sentent. excommunicat. & cap. si sententia eodem tit. in 6. Et tradunt Doctores referendi. Videndum ergo est quæ Sacramenta ab hac prohibitione excipiuntur.

Primo excipitur Baptisimus paruulorum, qui tempore cuiuscunque Interdicti concedendus est ob eius necessitatem. Vt habetur cap. non est vobis, de sponsalib. Cap. quod in te de penitent. & remissionib. Et ibi Glossa, & Doctores. Postmodum hæc concessio extensa fuit ad Baptisimum cuiuscunque adulti siue sani, siue infirmi ex Textu expresso in cap. quoniam de sentent. excommunicat. in 6. Nam esto sola constitutio quæ votum Baptismi non recepti includit, saluari adulus potest, cum per ipsum non fiat illius receptio, at quia difficile hæc contritio haberi potest, noluit Ecclesia quæ pia mater est, hoc beneficium hominibus denegare.

Hæc administratio potest, & debet esse solemnitas in Ecclesia interueniente cathedra, patris, aliusque Ecclesie ritibus consuets, quia hæc accessoria sunt Baptismo, quod est permittum. Neque enim censendus est permiti Baptisimus aliter fieri, quam de iure faciendus præsentitur: licet ex communi notant Nauarr. c. 27. num. 177. Henric. lib. 1. c. 45. n. 1. & c. 53. n. 4. Sayr. lib. 5. thesauri c. 7. n. 3. Suar. disp. 33. sect. 1. a. n. 2. Auila 5. p. disp. 4. sect. 1. dub. 4. conclus. 1. Bonac. 1. disp. 5. p. 2. n. 2. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. & alij passim. Quod aded verum est, ut si foris non sit benedictus, poterit benedici; nam esto ad solemnitate Baptismi requiratur aquam tantum esse benedictam; quia tamen consuetum est fontis benedictionem pro baptismo ministrando præmitti; ea de causa hæc benedictio licet, ut cum debita solemnitate hoc sacramentum ministreretur. Sicuti aduertit Suar. disp. 33. sect. 1. n. 2. Alter. de interdicto, disp. 4. cap. 1. & 2. Bonac. disp. 4. p. 3. §. 1. num. 2.

Neque refert an sit Interdictum locale generale, an speciale. Quocunque enim Interdicto existente siue generali siue speciali Baptisimus apertis ianuis, & consueta solemnitate ministrandus est, ac si Ecclesia illa interdicta non esset. Nam esto in cap. responsio de sentent. excommunicat. & cap. non est vobis, de sponsalib. sermo sit de Interdicto generali. At in cap. quoniam de sentent. excommunicat. in 6. absolute dicitur tempore Interdicti licitam esse huius sacramenti administrationem, neque ibi distinguitur de Interdicto locali generali, vel speciali, neque distinguendum est: vti ex communi docet Henric. cap. 45. numero 3. Suar. disputat. 33. sect. 1. numero 3. Coninch. disputat. 17. dub. 2. num. 40. Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 4. Bonacina disputat. 5. p. 2. n. 3. numero 3. & alij plures apud ipsos.

Sed an persona interdicta possit hoc Sacramentum solemniter ministrare; Constans est sententia posse si generaliter interdicta sit, quia generale personale Interdictum arctius non ligat quam generale loci, quo non obstante permittitur Baptismi ministratio. Atque ita pro certo supponit Filliuc. tract. 18. cap. 2. num. 33. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 1. num. 5. Personam verò specialiter interdictam in casu necessitatis, atque aded priuatim baptizare posse omnes Doctores docent. Sed an seclusa necessitate solemniter id fieri possit? difficultate non caret, eo quod sicut non obstante Interdicto speciali locali, potest in eo loco ministrari hoc sacramentum, sic videtur ministrari posse à persona specialiter interdicta eius Interdicto non obstante, quia hæc concessio non ob ministrum, sed ob baptizandum facta est.

Cæterum longè verius est id permittendum non esse, quia his personis sicut & excommunicatis nullus est fauor concessus, qui necessarius foret, si seclusa necessitate Baptizandi Sacramentum ministrare possent. Sicuti tradit Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 7. n. 6. Suar. disp. 33. sect. 1. n. 8. Filliuc. tr. 18. c. 2. n. 37. Alter. de interdicto disp. 4. c. 1. circa finem, & c. 2. sub finem. Bonac. 1. disp. 5. p. 3. §. 1. n. 5.

Quod dictum est de Baptismo, dicendum est de Sacramento Confirmationis, nam esto non sit Sacramentum necessitatis, est tamen Baptismo accessorium; & illius quasi complementum, ideoque concessio Baptismo hoc censetur concessum non vtique, sed cum omni sua solemnitate, apertis ianuis sicut si Interdictum non esset. Argum. leg. si quando. Cod. de inofficio testam. quia vno concessio conceduntur ea eum quibus præstari solet. Et sumitur ex cap. quoniam de sentent.

excommunicat. in 6. vti notarunt Syluest. verb. interdictum, s. 9.7. Nauar. cap. 27. num. 178. Couarru. 2. p. s. 2. num. 7. Henric. lib. 1. 3. cap. 4. 5. Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 7. Auila 5. p. de censur. disp. 5. sect. 1. dub. 4. conclus. 3. Sayrus lib. 5. c. 7. num. 6. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 1. n. 4. Barbof. alleg. 31. num. 2. 3. Additur præterea in prædicto cap. quouiam, posse chrisma confici in loco etiam specialiter interdicto, quia est necessarium Confirmationi, & concessa Confirmatione concedi debent quæ ad illam conficiendam necessaria sunt. leg. ad rem. & leg. ad legatum ff. de procurator. & defensorib. Et licet communis sententia quàm docuit Couarru. Henric. Bonac. & alij doceat hoc chrisma conficiendum esse seruata moderatione cap. alma mater. At August. Barbofa 2. p. de potest. Episcop. alleg. 31. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. non improbabiter censent id necessarium non esse, tamen expediens sit, quia textus in cap. alma non fuit expeditus ad ampliandam Interdicti prohibitionem, & abrogandos casus, in quibus Interdicti prohibitio locum iure antiquo non habebat, sed expeditus fuit ad temperandum rigorem illis in casibus in quibus prohibitio Interdicti vim habebat. Cum autem iure antiquo ministratio Confirmationis, & confectio chrismatis abque vlla moderatione cap. alma mater permilla fuerit, nullatenus censeri id debet sublatum ex textu in cap. alma mater. Præterquam quòd huiusmodi textus moderationem apponit in sacrificio Missæ, & sacrificiis diuinis quæ singulis diebus dicuntur: at confectio chrismatis sub his officiis diuinis quotidie dicendis non continetur; partim quia non dicitur, sed conficitur, partim quia non singulis diebus, sed singulis annis peragitur.

7 Quoad personam interdictam si generaliter dicta sit, nec prohibetur hoc Sacramentum Confirmationis recipere, nec ministrare, quia non est in culpa. At si sit specialiter interdicta, sicuti est qui causam interdicto dedit, nequaquam hoc Sacramentum recipere licet potest, nisi prius satisfactioem exhibuerit, aut si eam præstare non possit cautionem pignoratitiam, fideiussoriam, vel saltem iuratoriã præstiterit. Argum. cap. alma mater, vbi à sacramento Pœnitentiæ hi interdicti excluduntur, ea conditione non apposita. Ergo à fortiori excludi debent à Sacramento Confirmationis, vt notarunt Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 9. Alterius de interdicto, disp. 4. cap. 2. dub. 2. Filliuc. tract. 18. cap. 2. nu. 35. Bonac. 1. disp. 5. p. 3. §. 1. num. 4. Quinimo hic specialiter interdictus nec licet potest hoc sacramentum ministrare, sed habendus est ac si esset excommunicatus. Nam in cap. si sententia de sentent. excommunicat. lib. 6. & cap. Clerici, & cap. latroes de Clerico excommunic. ministrante, tam excommunicati quàm interdicti prohibentur administrare diuina: à qua generali prohibitione non excipiuntur specialiter interdicti. Sicuti docuerunt Suar. num. 12. Filliuc. n. 35. Bonac. num. 6.

8 De sacramento Pœnitentiæ dicendum est, etsi iure antiquo solis moribundis & peregrinis concessum fuerit, Cap. quod in te pœnitent. & remiss. at iure nouo omnibus conceditur duplici conditione apposita in cap. alma mater de sentent. excommunicat. lib. 6. Prima conditio est ne recipiens sacramentum Pœnitentiæ excommunicatus sit non qualibet excommunicatione: sed excommunicatione incurfa, eo quòd pertinaciter Interdicto causam dederit, vt placet Syluestro verb. interdictum s. num. 9. Armilla eodem, num. 45, quia cum Pontifex in d. cap. alma, statuat modum in Interdicto seruandum, verissime est non de alio excommunicato, quàm ob causam Interdicti locutum esse. Quod si de quolibet excommunicato censetur locutus, intelligi debet exceptio ne possit excommunicatus Pœnitentiæ Sacramentum recipere absolute solempni ab excommunicatione accepta, bene tamen absolute priuatiuim suscepta, quàm quilibet Sacerdos non impeditus præstare poterit extra mortis articulum, si reseruata non sit; secus si fuerit reseruata, aut imposita ob eandem causam Interdicti. Vt docuerunt Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 15. Auila 5. p. disp. 4. sect. 1. dub. 3. conclus. 4. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. numero 1. Filliuc. tract. 18. cap. 2. num. 37. Secunda conditio, ne absoluentis causam culpabilem Interdicto dederit: nam eo casu prius satisfactioem condignam exhibere, vel de satisfaciendo idoneam cautionem scilicet pignoratitiam vel fideiussoriam præstare quòd si neutrum possit, iurare debet se cum primùm possit satisfacturum. Vti cauetur in dicto cap. alma mater, & notarunt Suar. Auila, Filliuc. Coninch. Bonac. loc. alleg. Quod dictum est de receptione huius Sacramenti, dicendum est de eius administratione: posse inquam administrari in loco interdicto, & à persona generaliter interdicta. Secus verbò à persona quæ specialiter interdicta sit, quia huic qualibet Sacramentorum ministratio extra causam necessitatis prohibetur. Sicuti docuit Suar. dicta sect. 1. num. 20. Coninch. dub. 2. n. 46. Filliuc. tract. 18. c. 2. num. 8. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 2. An verbò administratio Pœnitentiæ ab interdicto denunciato facta, valida sit; merito dubitatur Suar. eo quòd Interdictum non iurisdictione, sed diuiniurii vti priuati, ideòque probabilis censeo ex vi huius censure non reddi dictam administrationem inuolidam. Sicuti indicauit Filliucius dicto nu-

mero 38. & tradit expressè Bonacina 1. disputat. 5. pun. 3. §. 3. num. 2.

Quoad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum attingit, dicendum est tempore Interdicti localis, & personalis generalis posse, & debere administrari his qui funt constituti in probabili mortis periculo, vel ob infirmitatem vel ob aliam causam extrinsecam, qualis est nauigatio diurna, præliatio, partus difficilis, condemnatio ad mortem, dummodò causam Interdicti non dederint, nec fuerint aliunde specialiter interdicti: colligitur ex cap. quod in te, de pœnitent. & remiss. & cap. permissum de sentent. excommunicat. Interdicto autem specialiter ministrari poterit, si prius satisfactioem condignam exhibuerit, aut de satisfaciendo cautionem pignoratitiam vel fideiussoriam præstiterit, vel si neutrum possit, iuret se cum primùm possit satisfacturum iuxta textum in cap. alma mater, de sentent. excommunicat. lib. 6. vti ex communi omnium sententia docet Sayrus lib. 5. c. 7. n. 20. Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 24. Coninch. disp. 7. dub. 2. n. 41. Filliuc. tract. 18. cap. 2. num. 39. Alterius de interdicto, disputat. 4. cap. 4. Bonac. 1. disp. 5. p. 3. §. 2. num. 11. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 2.

Debet autem hoc viaticum solita solemnitate, & honore deferri clericis aliiq; secularibus comitantibus, candelis accensis, & cymbalis pulsatis: sicuti colligitur ex cap. sicuti de celebrat. missar. Et aduertunt Nauar. cap. 27. n. 179. Couarru. c. alma mater. 2. p. §. 2. n. 7. Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 26. & seq. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 2. num. 1. Suar. Coninch. Laym. Auila. Aletius locus allegatus; quia quoties in iure aliquid permittitur, censendum est permitti prout consuetudine fieri, receptum est. Nequit tamen sacerdos Eucharistiã deferens horas Canonicas, aliudue officium diuinum recitare, bene tamen aliquos psalmos, & orationes non per modum officij diuini, sed per modum diuine laudis in tanta Sacramenti honorem, & comitantium deuotionem, vt bene aduertunt Sayrus, & Bonac. supra. Delato Sacramentum, licitum est sacerdoti populo ostendere adorandum, illiq; cum ipso benedicere; quia per interdictum non prohibetur Eucharistiæ vltus, ostensio, & adoratio nisi in Missæ sacrificio, vt bene Suar. disputat. 3. sect. 1. num. 27. Sayrus c. 7. n. 28. Item poterit concedere solitas indulgentias, quia illarum concessio præter quam quod ex consuetudine delationi viatici accessoria sit, non est officium diuinum, sed actus iurisdictionis, qui per Interdictum non prohibetur, Sicuti notarunt Henric. lib. 1. 3. cap. 4. 5. num. 2. Vgolin. tab. 1. c. 7. §. 5. Sayrus lib. 5. c. 7. n. 26. Bonac. d. disp. 5. p. 3. §. 2. n. 1. & alij. Adde hæc omnia fieri posse coram interdictis, vt docuit Nauar. cap. 27. numero 179. Henric. cap. 4. 5. n. 2. Auila 5. p. de casur. disputat. 4. sect. 2. dub. 5. conclus. 4. Sayr. cap. 7. numero 28. in fine.

Extra periculum mortis conueniunt omnes neque licitum esse administrare sanctissimum Eucharistiã, neque illam recipere in loco interdicto, neque à personis generaliter interdictis, etiam si innocentes sint, quia iure antiquo hæc administratio, & receptio prohibita est. Cap. quod in te de pœnitent. & remissionib. & iure nouo concessa non est præter Missæ sacrificij celebrationem. Cap. alma mater de sentent. excommunicat. lib. 6.

Hinc oritur ratio dubitandi pro quatuor festiuitatibus anni, Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis B. Virginis, quibus in cap. alma concessum est omnibus fidelibus, vt tempore Interdicti localis, vel personalis diuina participare possint, dummodò causam Interdicti non dederint, aut aliàs sint personaliter interdicti, an inquam illis temporibus sumere Eucharistiã, illisque ministrari permissum sit. Negat communis sententia in dicto cap. alma mater, vbi Couarru. 2. p. §. 5. num. 5. Nauar. cap. 27. num. 79. Henric. lib. 1. 3. cap. 4. 5. num. 2. Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 25. Galp. Hurtado diffinit. 7. num. 26. Auila 5. p. disp. 4. sect. 1. dub. 5. concl. 3. Bonac. disputat. 5. pun. 3. §. 2. num. 12. & alij apud ipsos. Docentur quia in prædictis festiuitatibus solùm permittuntur celebrari diuina officia, & à fidelibus participari, ac si nullum esset Interdictum. At Sacramentorum receptio, & administratio directæ est à diuinis officiis, vt constat ex cap. si sentent. excommunicat. in 6. & cap. Episcoporum de Priuileg. eodem lib. Ergo ex concessione diuinorum officiorum illa receptio, & administratio non censetur concessa, quia à diuersis, & separatis non est faciendâ illatio. Argum. leg. Papiamans exuli. ff. de Minorum. Præterea Pontifex in prædicto cap. alma mater solùm agit de Missæ celebratione, & qualiter officia diuina tempore Interdicti celebrari possint, nihilque agit de Sacramentorum receptione, vel administratione. Ergo prohibitio tempore Interdicti iure antiquo statuta, ne Sacramenta recipiantur nullam mutationem accepit ex d. alma mater.

Ceterùm etsi hæc sententia sit valde probabilis, veriotem tamen reputo illis festiuitatibus licitum esse Sacerdotibus Eucharistiã administrare, & laicis recipere, prout inclinat Paladon in 4. d. 18. q. 8. in art. 2. princip. comel. 7. Federic. cons. 111. num. 7. Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 37. Coninch. disp. 17. dub. 2. num. 36. Filliucius tr. 18. cap. 2. num. 32. Mouton quia in omnium sententia

gentia illis festiuitatibus conceditur omnibus Christi fidelibus non solum assistere diuinis officiis sed Missæ sacrificio; at iure antiquo omnibus assistentibus Missæ sacrificio concessum erat de ipso sacrificio communicando participare. Ergo modò etiam id debet censeri concessum. Et forte ob hanc causam Textus non fuit vsus verbo assistere, sed participare, vt ex eo colligeretur non solum ex sacrificio Missæ, & diuinis officiis fideles assistendo, sed sacramentum Christi corpus communicando participare posse. Deinde specialiter interdictis, seu illis qui causam Interdicti dederunt prohibetur in dicto cap. alma Eucharistiam accipere, ergo tacite aliis conceditur, quia exceptio vnus firmat regulam in casibus non exceptis; aliis frustra esset hæc exceptio, si omnes tam interdicti quam non interdicti, & tam interdicti specialiter quam generaliter exclusi à communione essent. Et ex his soluitur appposita ratio dubitandi.

14 Hinc quæstioni affinis est quam mouent Doctores de Sacerdotibus, aliisque clericis quibus concessum est celebrare sacrificium Missæ, & diuina officia. Et eadem quæstio est de his quibus ex priuilegio competit diuinis assistere an inquam omnes hi Eucharistiam more laicorum recipere possint; Negant in dicto cap. alma mater graui Doctores, Anchar. n. 8. Philippus Francus ibidem in fine. Couarru. 2. p. §. 3. numero 1. & §. 5. num. 6. Nauarr. 2. 27. n. 178. Henric. lib. 1. c. 4. §. 4. num. 2. Vgolin. tab. 5. cap. 7. §. 6. num. 5. Sayrus lib. 5. c. 7. num. 2. Bonac. 2. 1. disp. p. 3. §. 2. n. 8. Aulæ 3. p. disp. 4. sect. 1. dub. 5. conclus. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tr. 5. par. 4. c. 2. num. 1. Galpar. Hurtado tr. de interdicto, diffinit. 8. num. 2. & alij. Mouentur, quia iure antiquo prohibita erat Eucharistia receptio nisi morituris. Cap. quod in re de penitent. & remissionib. à qua prohibitione recedi nequit nisi quatenus iure nouo inuenitur permissum. Argum. Clem. 1. §. par. de verbor. significat. At iure nouo sola receptio Eucharistia in celebratione Missæ permittitur sacerdotibus, ne sacrificium imperfectum esset. Cap. alma mater, de sentent. excomm. lib. 6. Ergo extra hunc casum nequaquam supradicti recipere Eucharistiam possunt.

15 Nihilominus valde probabilem existimo sententiam Syluelli, verbo interdictum, §. 7. Suar. disp. 13. sect. 1. num. 3. & 36. Fillucius tract. 18. cap. 2. num. 2. & aliorum recentiorum, assentent omnibus illis, quibus ex priuilegio competit Missæ sacrificio assistere posse, concessum consequenter esse, posse communicare; quia ea assentientia à tempore nateoris Ecclesiæ secum annexam habet sacram. communionem, ideòque concessio primo, accessorium censendum est esse concessum.

Ex his constat Religiosos siue viros siue feminas & nouitios, quibus datum est sacrificio, aliisque officiis diuinis assistere, posse sacram Eucharistiam recipere. Præterquam quòd dicitur hoc priuilegium suscipiendi Eucharistiam omnes ferè Religiosi habent, vt constat ex his quæ referuntur in Compend. priuileg. Societ. Iesu, verbo interdictum, & verbo communicare. Et à Nauarr. cap. 27. num. 179. Henric. lib. 13. cap. 4. n. 2. Sayro lib. 5. c. 7. n. 2. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tr. 5. par. 4. cap. 2. num. 2.

16 Porro si de sacramento extreme Vnctionis loquamur, constans est omnium sententia in nullo Interdicto locali, vel personali ministrari posse laicis ex decisione Textus cap. non est vobis de sponsalib. Cap. quod in re de penit. & remissionib. Nam elto hoc Sacramentum sit valde morientibus proficuum quia tamen per se necessarium non est; & de causa suis fidelibus ad maiorem terrorem censuræ; & obseruationem Ecclesiasticæ disciplinæ Ecclesia tempore Interdicti denegauit, vt neque in loco Interdicto, neque à personis interdictis ministrari, vel recipi permiserit.

Quod si roges qua de causa Ecclesia permiserit Eucharistiam infirmis deferri, non verò extremam Vnctionem, esto Eucharistia non sit simpliciter morientibus & Sacramentum Penitentia recipientibus absolute necessaria? Respondeo cum Panormit. in cap. quod in re de penit. g. de penit. & remissionib. in administratione Eucharistia non confici sacramentum, sed confectum concedi, in ministracione extreme Vnctionis. Deinde recipere Eucharistiam in articulo mortis iure diuino obligamur, quam obligationem de extrema Vnctione Doctores non agnoscunt. Item Eucharistia est omnium sacramentorum nobilissimum, & pignus æternæ gloriæ, præstat ergo hoc concedi morituris, tamen extrema Vnctio denegatur.

17 Solum est dubium, an Clericis quibus concessum est tempore Interdicti sacrificium & diuina officia celebrare, concessum etiam sit hoc Sacramentum ministrare, vel recipere? Ratio difficultatis desumitur ex regula: Cui maiora conceduntur & minora intelligi debent concessa. Cùm igitur celebratio sacrificij, & Eucharistia receptio tempore Interdicti clericis concedatur, censeri debet extrema Vnctio, vt potè infertur, concessa. Sed oppositum omnino tenendum est, vt pro certo tradunt Panormit. in dicto cap. quod in re de penit. 9. Syluest. verb. interdictum §. num. 8. Couarru. c. alma. 2. p. §. 5. num. 6. Sayrus lib. 5. c. 7. num. 2. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 4. & colligatur ex dicto cap. quod in re de penitent. & remissionib. vbi postquam Pontifex dixerat omnibus tempore Interdicti prohibitam esse extremam Vnctionem, & Ecclesiasticam sepulturam; subdit sepulturam Ecclesiasticam clericis seruandam Interdictum concedendam esse, tacite ergo prohibitionem extreme Vnctionis in suo vigore reliquit. Argum. cap. Nonne de præsumpt.

Hinc deciditur, an in illis festiuitatibus in quibus in cap. alma mater, conceditur fidelibus diuinorum participatio, censetur concessa extrema Vnctio: Affirmat Federic. de Senis, cons. in Sylu. verb. interdictum §. n. 3. Moueri possunt, quia sacra Vnctio inter diuina reputari debet, & quia priuilegium Principis quale est concessum in dicto cap. alma mater. Latè est interpretandum, vt de quolibet officio diuino, & cuiuslibet sacri participatione intelligatur. Hæc doctrina nullatenus sustineunda est, ideòque eam reprobant communiter Doctores, Couarru. dicto cap. alma. 2. par. §. 5. num. 6. Vgolin. tab. 5. cap. 8. §. 1. Sayr. lib. 5. cap. 7. num. 3. Bonac. r. 1. de censur. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 4. & alij passim. Etenim cum extrema Vnctionis prohibitio tempore Interdicti absoluta sit, & in cap. alma, non inueniatur temperata pro dictis festiuitatibus, nam ibi non quorundamlibet diuinorum participatio conceditur, sed sacrificij, & officiorum diuinorum sub quibus extrema Vnctio non comprehenditur, alterendum est non esse licitum eo tempore ministrare, vel recipere extremam Vnctionem. Neque priuilegium Principis ultra proprietatem verborum extendendum est.

Religiosi verò mendicantes, & qui eorum priuilegiis communi caut ministrare, & recipere hoc Sacramentum tempore Interdicti possunt ex priuilegio relato in compend. Minor. verbo Vnctio extrema. Et in compend. priuilegior. Societ. Iesu, verba extrema Vnctio, & aliis quorum meminit Henriquez libro 13. cap. 4. §. num. 1. Say. lib. 13. cap. 7. n. 32.

Ad extremum placet referre quòd bene aduertit Chapeauilla de modo admin. grandi sacramentum tempore pestis, cap. 4. §. 3. Layman. lib. 1. sum. tr. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. ver. de sacramentis, si infirmus nullum aliud Sacramentum recipere possit, posse illi extremam Vnctionem ministrare ex præsumpta Ecclesiæ voluntate, quia non est credendum Ecclesiam suis fidelibus, & maxime morituris subsidium Sacramentorum denegare velle, maxime cum salus æterna infirmi sacramento non recepto non leuiter periclitetur, cuius periculum maxima ex parte temperatur Sacramento extreme Vnctionis recepto. Quinimo vt rectè aduertit Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 3. præstaret sanè, vt summus Pontifex omnibus morituris hoc Sacramentum sicut & Eucharistiam permitteret, tum ob eius utilitatem, tum ob necessitatem, quæ aliquando euenire potest, vt omisso hōc Sacramento infirmus in æternum pereat, qui si illud susciperet salutem æternam oblineret, vt latè profequitur Card. n. Bellarmin. nostræ Societatis Iesu decus, & ornamentum, tract. de extrema Vnctione, cap. 8.

Rursus de Sacramento Ordinis certa sententia est in loco interdicto, vel personis specialiter interdictis nullo modo conferri posse, bene tamen generaliter interdictis in loco non interdicto: quia quælibet Sacramentorum receptio, & admistratio in loco interdicto, vel personis specialiter interdictis prohibita est. Secus verò his qui generaliter tantum interdicti sunt in loco non interdicto: colligitur ex capite responsa de sentent. excommunicat. At nullibi inuenitur Ordinis Sacramentum exceptum, ergo intelligendum est prohibendum iuxta textum in cap. sententia de sentent. excommunicat. in 6. & tradunt ferè omnes Doctores teste Couarru. cap. alma. 2. p. §. 3. num. 4. Nauarr. cap. 27. num. 179. Henric. lib. 13. cap. 4. §. num. 2. Sayro lib. 5. thesauri, cap. 7. num. 3. Suar. disp. 13. sect. 1. num. 4. 5. Fillucius tract. 18. cap. 2. num. 47. Bonacina disp. 5. punct. 3. §. 3. numero 3. Paul. Layman. lib. 1. summo tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1.

Duplex tamen est difficultas: Prima an Sabbato sancto in loco interdicto conferri Ordines possint? Ratio difficultatis est, quia festiuitas paschalis à Missa incipit, at Ordinum collatio ex præscripto Ecclesiæ Missæ, diuinisque officiis eod. die peragendis est accessoria. Ergo concessa Missa, & diuinis officiis, censeri debet concessa Ordinum collatio. Nihilominus oppositum pro certo tenendum est cum Paludano in 4. dist. 18. q. 8. in art. 2. principi. conclus. 6. Coustru. in cap. alma. 2. p. §. 3. num. 4. Sayro lib. 5. thesauri, cap. 7. num. 19. Bonac. d. p. 3. §. 3. num. 3. quia Ordinum collatio non est ita accessoria celebrationi, & officiis diuinis Sabbathi sancti, quin absque illa peragi possint. Non enim accedit necessitudo, sed voluntariè, quia Ecclesia non præcipit Ordines conferri, sed permittit. Ergo ex concessione celebrationis, & officiorum diuinorum hæc Ordinum collatio non intelligitur concessa, aliàs in diebus quatuor temporum seruata moderacione cap. alma mater possent Ordines saltem iis qui in clericalem statum sunt acripi conferri, quod est falsum.

Secunda difficultas est de casu necessitatis, an si contingeret in aliqua prouincia esse tantam Sacerdotum penuriam, vt Sacramentum Penitentia, & Eucharistia commode infirmis ministrari non possent, liceret illis conferri, quod est falsum.

22
23

ministrari non possit, licita eo casu esset ordinatio in loco interdicti? Negant Syluest. verbo interdictum §. 9. 7. Couarrua. cap. alma. 2. p. §. 3. num. 4. Vgolin. tab. 5. capit. 7. §. 2. num. 2. eo quod ob hanc necessitatem nullibi inueniatur concessa huius sacramenti ministratio. Sed rectius docuerunt contrarium Panormitan. in cap. Non est vobis num. 8. de sponsalib. Henric. lib. 1. cap. 4. §. 1. num. 4. Sayr. lib. 5. thesauri. cap. 7. num. 38. Villadiego tractat. de irregularitat. cap. 5. de interdicto. num. 3. Bonac. disputat. 5. punct. 3. §. 3. numero 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. & alij. Nam in calima mater permittuntur aliqua sacramenta ministrari, & confici tempore Interdicti, consequenter ergo permittenda est ordinatio ministrorum qui ad id fuerint necessarii, aliàs inutilis esset talis concessio. Et confirmari à simili potest: ex eo namque quod tempore Interdicti conceditur Baptismi, & Confirmationis receptio, & ministratio, concessa censetur confessio Chrismatis sine quo nec ministrari, nec recipi possunt. Cap. quoniam de sentent. excommunicat. in 6. Cum ergo sacramenta abique ministris ordinatis non possunt confici, efficitur ex concessione sacramentorum concessam esse ministrorum ordinationem. Hæc procedunt casu quo necessarium sit in loco interdicto ministros initiare, vt prædictæ necessitati consulatur. Quod raro vel nunquam contingere potest, nam vt bene aduertit Sayrus d. c. 7. num. 38. debet Episcopus ad locum non interdictum accedere, vel ordinandos mittere ad Episcopos viciniores. At si hæc commodè fieri non possunt, & tanta sit sacerdotum penuria, vt fidelium necessitati consuli nequeat, poterit Episcopus in loco interdicto initiare eos tantum ministros qui arbitrio prudentis iudicentur necessarii.

24 Denique quoad Sacramentum Matrimonij atinet, controversia est inter Doctores, an in loco interdicti, vel personis generaliter interdictis ministrari, vel recipi possit? Negant Vgolin. tab. 5. c. 7. §. 3. num. 1. & cap. 10. §. 1. num. 1. Suar. disp. 33. sect. 1. num. 51. Sayrus lib. 5. thesauri. cap. 7. num. 43. Filiucius tr. 8. cap. 2. num. 51. & seqq. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 8. & alij apud ipsos. Ducuntur ex illo principio; Quoties aliquid generaliter est prohibitum si non inueniatur exceptam prohibitum esse censetur. Ex Textu in Clement. 1. §. porro, de Verbor. significat. At generaliter sacramentorum receptio, & ministratio tempore Interdicti prohibita est, nisi in casibus à iure exceptis. Cap. si sententia de sentent. excommunicat. in 6. Ergo cum Sacramentum Matrimonij exceptum non inueniatur, denegatum censeri debet. Et confirmari potest, si à generali prohibitione recipiendi sacramenta Interdicti tempore Matrimonij exceptum esset, cur in cap. alma mater. de sentent. excommunicat. in 6. & cap. non est vobis, de sponsalib. & cap. quod in re de penitent. & veniis. non excipitur, sicuti excipiuntur Baptismus, & Confirmatio, Penitentia, & Eucharistia; Ergo ex horum exceptione colligitur Matrimonium sub generali prohibitione comprehensum esse. Secundo confirmo: excommunicatis etiam minori excommunicatione, cuiuslibet sacramenti etiã Matrimonij receptio prohibita est. Ergo etiam interdictis prohibita censeri debet, cum Interdictum grauior censura sit quàm excommunicatio minor.

25 Ceterum verius censo licere in loco interdicti, & à personis generaliter interdictis matrimonium recipi, quod docuit Panormit. in cap. non est vobis. num. 8. de sponsalib. Syluest. verb. interdictum. §. 5. num. 9. Nauar. cap. 27. num. 179. Henric. lib. 13. cap. 4. §. 3. Toler. lib. 1. cap. 20. num. 9. Auila §. p. de censur. disp. 4. sect. 1. dub. 6. Covinch. disp. 17. dub. 2. num. 18. Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. num. 2. vbi plures refert. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 1. num. 1. Casp. Hurtado tract. de interdicto dissent. 8. Moucor, quia Matrimonium præcipue est contractus humanus, & politicus, cui ratio sacramenti ex Christi institutione annexa est: ar contractus humani tempore Interdicti non prohibentur, ergo neque hic contractus ob Sacramenti rationem adiunctam censeri debet prohibitus, cum accessorium naturam sequatur principalis.

26 Neque fundamentum contrarium obest, quia generalis illa prohibitio intelligenda est de sacramentis purè spiritualibus, quæque Ecclesiæ ministris dispensanda committuntur, quale Matrimonium non est, cum contractui humano, & politico nitatur, & ab ipsis contrahentibus administratur, & recipiatur; eaque de causa non fuit necesse prohibitionem generali excipi, quia sub ipsa non comprehendebatur Ad secundam confirmationem, admitto excommunicato prohiberi receptionem Matrimonij, quia est quædam cum fidelibus communicatio, at interdictis generaliter non prohibetur.

27 Specialiter verò interdicti à Matrimonio contrahendo remouentur, si contumaces existant, quia obicem ponunt gratia per sacramentum matrimonij recipiendæ. At si contriti sint & penitentes nullatenus à recipiendo Matrimonio excluduntur, quia ex vi censuræ interdicti non est prohibita Matrimonij receptio, sicuti notatur Syluest. Nauar. Henric. Toler. & alij quos refert. & sequitur Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. num. 5.

28 Ex hac doctrina inferunt Rosella interdictum 2. num. 7. Angel. verb. interdictum 6. num. 3. Gaeta repetit cap. ad limina 30

9. 1. §. 1. num. 547. & sub dubio Abbas cap. non est num. 8. & Præposit. num. 7. de sponsalib. benedictiones nuptiales vulgò velaciones in loco interdicti, & personis interdictis licere, quia hæc sunt Matrimonio accessoria: Ergo illo concesso hæc censendæ sunt concedi ex reg. accessorium 24. de Regul. Iuris in 6. & fauet Textus in cap. quoniam de sententia excommunicat. vbi conceditur confessio Chrismatis, eo quod sit accessoria Baptismo, & Confirmationi, quæ tempore Interdicti conceduntur. Sed omnino tenendum est tempore Interdicti hæc benedictiones conferri non posse. Vti docuit Nauar. cap. 27. n. 178. Henric. lib. 13. c. 44. n. 1. Sanch. innumeros referens d. disp. 8. num. 10. Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 41. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 9. & alij passim. Et ratio est manifesta, quia hæc benedictiones à sacerdote, & tempore Missæ adhibitis quibusdam orationibus conceduntur, ac proinde sub officio diuino continentur: at officium diuinum nullatenus licet tempore Interdicti à clericis peragi præsentibus laicis, ergo hæc benedictiones coniugatis vt potè laicis nequeant in loco interdicti conferri. Quod si ipsi coniugati priuilegium habere assidendi officio diuino tempore Interdicti, possent eorum nuptiæ benedici feruara moderatione cap. alma mater. vti tradit Henric. Sayrus. Bonac. Sanch. loc. alleg. Neque rationes oppositæ vrgent, nam accessorium naturam principis sequitur, quando est eadem ratio in accessorio, ac in principali, eademque dispositio. Quæ in præsentibus non contingunt, nam principalis benedictio pertinet ad diuina officia, Matrimonium non pertinet, & nuptialis benedictio tempore Interdicti specialiter prohibetur, cum tamen Matrimonij nulla adit prohibitio. Ad textum in cap. quoniam respondeo esse dispensationem, quia Christus est de necessitate sacramenti Confirmationis, & de præcepto in Baptismo. Benedictiones verò nec de essentia, nec de præcepto sunt in Matrimonio constitutæ, cum abique nuptiarum benedictione peragi possint.

In illis verò quatuor festiuitatibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis B. Virginis, quibus festum Eucharistie per totam octauam additum est; ex vi Interdicti localis generalis licita est nuptiarum solemnium, & publica benedictio, quia pro illis temporibus interdicti obligatio quoad officiorum diuinorum celebrationem suspensa est, reuocata prohibitione quoad sacramenta; at nuptiarum benedictio non sub sacramentis, sed sub officio diuino continetur. Ergo. Atque ita tradit Syluest. verb. interdictum §. 9. 2. dicit 3. Couarrua. cap. alma 2. p. §. 5. num. 6. Henric. lib. 13. cap. 44. numero 1. Sanch. disp. 8. num. 15. Sayrus cap. 7. in fine. Bonac. p. 3. §. 4. numero 8. Notanter dixi Ex vi interdicti, quia aliunde nuptiarum benedictio prohiberi potest, vt tempore Paschæ, & Natalis Domini prohibetur etiam, iure nouo Trident. sess. 24. de matr. cap. 10.

Sed quid si coniuges interdicti existant, poteruntne in loco non interdicti benedici? Breuiter sub distinctione respondeo, si vtique, vel alter sit specialiter interdictus, nullatenus benedictio concedi potest quin prius ab Interdicto absoluitur, quia hæc censura cum personam afficiat, quocunque sit ab officiorum diuinorum assistentia eam remouet idem est vtique coniug. vel alter vir fuerit generaliter interdictus, neque per domicilij mutationem, aut alia via ab Interdicto non liberetur, quia eo durante priuatus est quolibet diuino officio; at si mulier generaliter interdicta sit, non autem vir, optimè benedici poterunt Matrimonio contracto, quia per ipsum mulier sortitur forum, munera, & honores sui viri. leg. prima ff. de Senatorib. leg. fin. Cod. de incolis, ac proinde licet vir benedici potest, sic ipsa, quia iam in ea Interdictum cessauit, vt potè quæ iam non pertinet ad communiter interdictam, sed ad sui viri communitatem quæ vt supponitur, interdicta non est. Sic alius relatis docuerunt Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. n. 19. Sayr. lib. 5. thesauri. c. 7. n. 46. Bonac. d. disp. 5. de censur. p. 3. §. 3. in fine.

§. II.
De secundo effectu Interdicti qui est priuatio diuinorum officiorum.

- 1 Quid sub nomine officij veniat intelligendum.
- 2 Ad hac prohibitionem excipiuntur celebratio Missæ semel in hebdomada iure antiquo: nouo vero relato in cap. alma mater concessum est idissis, & officia diuina celebrantur quatuor conditionibus appositis.
- 3 Hoc priuilegium concessum est non laicis, sed clericis, & qui sub nomine clericorum veniant.
- 4 Quicunque clericus etiam exeteri admitti possunt.
- 5 Concessum est hoc priuilegium pro Ecclesiis, & Monasteriis.
- 6 Ad prima oratoria, aliisque loca hoc priuilegium plures continentur extendi.
- 7 Probabilis est oppositum.
- 8 Satis sit contrariis fundamentis.
- 9 In locis in quibus celebrari possunt Missæ & diuina officia, quælibet